

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

R

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum

1 november 2023

Onze Referentie

2023Z17971

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

[datum uiterlijk bij]

Plandatum/Deadline Kamer

10 november 2023

Binnengekomen op

[20 oktober 2023]

nota

Vragen van het lid Ceder (ChristenUnie) aan M en StasJenV over het optreden van de Libische kustwacht tegen bootvluchtelingen

Aanleiding

Kamervragen van de heer Ceder (CU), gesteld aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en u op 20 oktober jl.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met de verzending van bijgevoegde antwoorden aan de Kamer door u, mede namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Kernpunten

- De Kamervragen zijn gesteld naar aanleiding van opnamen van een incident waarbij een Libische patrouilleboot in aanraking komt met een rubberboot waar migranten en/of vluchtelingen op zouden zitten.
- Er wordt gevraagd naar gevolgen van dit incident voor de EU-steun aan de Libische Kustwacht, de resultaten die de bredere migratiesteun in Libië heeft opgeleverd en de monitoring daarvan.
- In de antwoorden wordt aangegeven dat Nederland zich blijft inzetten bij de Commissie om zo snel mogelijk inzicht te krijgen in de rapportages via een mondelinge toelichting.
- Ook wordt ingegaan op de verschillende vormen van steun en de doelen en resultaten daarvan, en op de Nederlandse inzet op het tegengaan van straffeloosheid in den brede.
- Op 26 juni jl. heeft uw voorganger schriftelijke vragen van de heer Ceder over hetzelfde onderwerp beantwoord.

Toelichting

Steun van de EU aan de Libische kustwacht

- Vanaf 2017 heeft de EU in het kader van het Europese Unie noodtrustfund voor Afrika 57 miljoen euro besteed aan grens- en migratiebeheer in Libië (het zogeheten "Support to Integrated Border and Migration" program). Verder heeft de EU in de periode 2015-2021 in het kader van het

Europese Unie noodtrustfund voor Afrika 236,9 miljoen euro besteed aan de bescherming van migranten en vluchtelingen in Libië.

- Met de steun versterkt de Commissie de zoek- en reddingscapaciteit en capaciteit op het gebied van grensbeheer van de Libische kustwacht. Deze EU-inzet in Libië heeft tot doel irreguliere migratie naar de EU te verminderen, mensensmokkel- en handel aan te pakken, en het voorkomen van verlies van levens op zee. De steun is daarnaast onderdeel van de bredere Europese inzet in Libië en op de Centraal Mediterrane Route om migratie in goede banen te leiden. Daaronder valt ook de aanpak van grondoorzaken, versterken van bescherming van migranten inclusief humanitaire evacuaties, vrijwillige terugkeer en het versterken van legale migratie en mobiliteit.
- De EU laat, mede op aandringen van Nederland en andere lidstaten, sinds 2020 onafhankelijke monitoring verrichten door derde partijen om de waarborging van mensenrechten en *do no harm* procedures onder projecten gefinancierd door de EU in Libië te beoordelen.

Datum

[datum]

Onze Referentie

[referentienummer]

Mensenrechtenschendingen in Libië en de Fact Finding Mission (FFM) van de Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties

- De afgelopen jaren is onder meer door NGO's aandacht gevraagd voor het optreden van de Libische kustwacht in het Middellandse Zeegebied. Meldingen variëren van pushbacks, op hoge snelheid richting boten van hulpverleners varen en beschietingen.
- In het rapport van de Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties van 27 maart 2023¹ wordt melding gemaakt van ernstige mensenrechtenschendingen in Libië, waaronder arbitraire detentie, marteling, seksuele slavernij en buitengerechterlijke executies. Volgens het rapport is de Libische staat verantwoordelijk voor misdaden tegen de menselijkheid in gevangenissen en tegen migranten. In het rapport wordt verder geconcludeerd dat sommige actoren en entiteiten die controle hebben (effectief of in naam) over detentiecentra waar misdaden tegen de menselijkheid zijn gepleegd, EU-steun krijgen voor redding op zee en onderschepping van migranten.

Monitoringsrapportages

- CIE geeft aan geen monitoringsrapportages te kunnen delen omwille van de veiligheid van deze derde partijen. NL beschikt dus niet over de volledige informatie over monitoring van de inzet van EU-steun. De beantwoording van de Kamervragen reflecteert deze onzekerheid.
- NL blijft zich inspannen om deze informatie in te kunnen zien, om de dialoog met de CIE over deze steun en goede risicobeheersing te blijven voeren.

¹ <https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/hrc/libya/index>.